

Богдан НІКІТЮК,
вчитель з основ театрального мистецтва
Тернопільського ліцею №21
- спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети
Тернопіль, Україна
nikitiukbohdan08@gmail.com

РОБОТА НАД ДРАМАТИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ УЯВИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасна початкова освіта покликана не лише давати знання, а й розвивати у дітей здатність мислити творчо, відчувати, фантазувати, співпереживати. Саме тому важливо впроваджувати у навчальний процес такі форми роботи, які стимулюють дитячу уяву та емоційний інтелект. Одним із найдієвіших засобів є робота над драматичним матеріалом, що поєднує у собі мистецтво слова, дії, емоції та думки.

Драматичний матеріал — це не просто текст для заучування або інсценізації. Це живий простір для творчості, де дитина має змогу уявити себе у різних життєвих ситуаціях, осмислити почуття героїв, відчути смисл їхніх вчинків. Саме через перевтілення у сценічний образ молодший школяр навчається розуміти світ не лише розумом, а й серцем.

Робота над драматичним матеріалом у початковій школі вимагає особливої педагогічної чутливості. Вчитель не лише керує процесом, а стає партнером дитини у творчому пошуку. Головне завдання — не показати, «як треба грати», а допомогти учневі знайти власне бачення образу. Через вправи на уяву, етюди, імпровізації діти вчаться створювати внутрішній світ персонажа, бачити ситуацію очима іншого, а отже — розвивають емпатію, образне мислення й мовленнєву виразність.

Одним із найефективніших методичних підходів є етюдна робота. Вона дає можливість вільно експериментувати зі словом, рухом, інтонацією, жестом. Наприклад, етюд «розмови без слів» навчає передавати емоції лише мімікою і жестами, що стимулює фантазію і спостережливість. А вправи з уявним

предметом або уявним партнером формують у дітей здатність бачити невидиме, тобто розвивають справжню театральну уяву.

Не менш важливим є і добір самого драматичного матеріалу. Для молодших школярів найпродуктивнішими є короткі казкові та побутові сценки, де яскраво виражені добро і зло, правда і кривда, сміливість і боягузтво. Такі тексти близькі дитячому світосприйняттю й дають можливість природно перейти від гри до осмислення моральних цінностей. Через емоційне проживання сюжету дитина не лише розвиває уяву, а й виховує в собі гуманні якості.

Поступовий шлях роботи над драматичним матеріалом може складатися з трьох етапів:

1. **Аналітичний** — обговорення сюжету, визначення теми, ідеї, характерів;
2. **Творчий** — виконання етюдів, ігор-імпровізацій, відтворення сценічних ситуацій;
3. **Рефлексивний** — спільний аналіз, усвідомлення власних емоцій, висновки.

Саме на цьому шляху народжується справжня творчість, дитина не повторює готовий зразок, а створює власний.

Результатом системної роботи над драматичним матеріалом стає розвинена творча уява — здатність мислити образами, фантазувати, пропонувати оригінальні рішення. Водночас формуються комунікативні навички, культура мовлення, уміння працювати в колективі, а головне — бажання творити і пізнавати світ через мистецтво.

Робота над драматичним матеріалом у початковій школі є не лише засобом естетичного виховання, а й могутнім інструментом формування творчої, чуйної, мислячої особистості. Театральна педагогіка в цьому контексті виступає мостом між навчанням і життям, допомагаючи дитині не просто «грати роль», а розуміти себе і людей навколо. Саме в цьому полягає її гуманістична й виховна сила — сила, що пробуджує в дитині творця.